

GRUND OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

16 marts 2020

Europa-Kommissionens meddelelse om industripolitik ”En ny industristrategi for Europa” (KOM (2020) 102)

1. Resumé

Europa-Kommissionen (herefter Kommissionen) offentliggjorde d. 10. marts 2020 sin strategi for EU's industripolitik: En ny industristrategi for Europa (COM/2020/102 final). Strategien sigter mod at forbedre EU's konkurrenceevne samt styrke omstillingen til en digital og klimaneutral økonomi.

Med strategien lancerer Kommissionen en række konkrete handlingsplaner og initiativer, hvoraf nogle allerede er præsenteret. Disse sammentænkes i syv indsatsområder for industrien, der tilsammen skal understøtte den grønne og digitale omstilling samt styrke EU's industri og erhvervsliv i den globale konkurrence. Kommissionen vil 1) skabe sikkerhed for industrien gennem et dybere og mere digitalt indre marked, 2) opretholde lige konkurrencevilkår på globalt plan, 3) støtte industrien i omstillingen til klimaneutralitet, 4) opbygge en mere cirkulær økonomi, 5) sætte fokus på industriel innovation, 6) understøtte opkvalificering og omskoling og 7) øge investeringer i og finansiering af de to omstillinger. Strategien sætter herudover fokus på Europas industrielle og strategiske autonomi samt en overordnet tilgang til industripolitikken, der bygger på offentlig-private partnerskaber.

Regeringen hilser industristrategien velkommen og støtter generelt indholdet, herunder i særdeleshed Kommissionens ambitiøse tilgang til omstillingen mod en digital, cirkulær og klimaneutral økonomi. Regeringen mener, at industripolitikken fortsat skal bygges op omkring et fair og konkurrencepræget indre marked, der tilskynder til innovation og konkurrencedygtige virksomheder. Som supplement hertil anerkender regeringen, at der kan være behov for yderligere målrettede indsatser for at fremme den grønne omstilling og udviklingen af strategiske teknologier. Regeringen arbejder for, at Kommissionens arbejde med udvælgelse af såkaldte 'industrielle økosystemer' og oprettelse af industrialiancer sker gennem en åben og inkluderende proces, hvor fokus er på at styrke de generelle rammevilkår inden for de udvalgte teknologiområder, der bredt set kan bidrage til at understøtte den grønne og digitale omstilling.

2. Baggrund

Kommissionen lancerede den 10. marts 2020 meddelelsen ”En ny industristrategi for Europa” (KOM (2020) 102), der sigter mod at forbedre EU's konkurrenceevne samt styrke omstillingen til en digital og

klimaneutral økonomi. Meddelelsen blev modtaget i dansk sprogversion den 12. marts 2020.

Strategien er en del af en pakke af meddelelser, der også indeholder: ”Langsigtet handlingsplan for bedre gennemførelse og håndhævelse af reglerne for det indre marked” (KOM (2020) 94), ”En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa” (KOM (2020) 103), ”Påpegning og håndtering af hindringer for det indre marked” (KOM 2020/93) samt ”En ny handlingsplan for den cirkulære økonomi for et renere og mere konkurrencedygtigt Europa” (KOM (2020) 98).

Med industristrategien følger Kommissionen op på Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2019 (EUCO 1/19), hvormed Rådet bad Kommissionen præsentere en langsigtet industristrategi for at styrke europæisk konkurrenceevne. Strategien bygger i høj grad videre på Kommissionens igangværende arbejde og allerede lancerede strategier i form af ”Den Europæiske Grønne Pagt” (KOM (2019) 640 final) samt meddelelsen om ”Europas digitale fremtid i støbeskeen” (KOM (2019) 67 final).

3. Formål og indhold

Formålet med strategien er at støtte omstillingen til en klimaneutral og digitaliseret økonomi samt at gøre EU's industri mere konkurrencedygtig på globalt plan.

Kommissionen ønsker, at EU skal lede og drive den digitale og klimaneutrale udvikling ved at understøtte investeringer i ny teknologi og innovation. Ifølge Kommissionen er der behov for nye instrumenter til at opnå reel global konkurrenceevne og for at sikre EU's suverænitet og teknologiske uafhængighed. EU skal dog ikke handle protektionistisk, men tværtimod accelerere den grønne og digitale omstilling via entreprenørskab og partnerskaber. Samtidig skal de europæiske værdier bevares og tilgangen fortsat bygge på socialt bæredygtige og åbne markeder. Som et nyt tiltag ønsker Kommissionen at udvælge og støtte udvalgte sektorer i industrien via såkaldte ’industrielle økosystemer’, samt oprette en form for offentlig-private partnerskaber gennem konkrete industrialiancer mellem Kommissionen, medlemsstater, industrien og øvrige interessenter.

Kommissionen skitserer de politiske linjer og visioner for de tre drivende elementer; global handel, grøn omstilling og digitalisering. For den globale handel finder Kommissionen, at EU's værdier og høje standarder for bl.a. fødevarer- og miljøbeskyttelse skal være et globalt pejlemærke og konkurrenceparameter, bl.a. for løsninger inden for klima og digitalisering. EU skal derfor heller ikke lukke sig om sig selv gennem protektionistiske tiltag, men stå fast ved multilateral regelbaseret international handel. Fsva. den grønne omstilling peger Kommissionen på, at nye industrialiancer og offentlig-private investeringer bliver afgørende for at støtte op herom. EU-institutioner, medlemsstater, regioner og industrien må sammen udvikle og

investere i EU's industri, herunder særligt i udvalgte industrielle økosystemer og de energi-intensive sektorer. Der skal udvikles nye rentable løsninger for udbud af ren energi og materialer for at skabe ledende markeder for rene teknologier. Ift. digitaliseringen fremhæves det, at EU fortsat skal styrke det digitale indre marked og den digitale infrastruktur med reference til strategien; "Europas digitale fremtid i støbeskeen". Der peges også på, at EU's digitale suverænitet er vigtig for sikkerheden og opretholdelse af europæiske værdier om ansvarlighed.

De grundlæggende elementer i Europas industrielle omstilling

Med strategien lancerer Kommissionen en række konkrete handlingsplaner og initiativer, hvoraf nogle allerede er præsenteret. Disse bindes sammen om syv tilgange, der tilsammen skal understøtte den grønne og digitale omstilling samt positionere EU på ny i den globale konkurrence.

For det første skal der skabes **sikkerhed for industrien gennem et dybere og mere digitalt indre marked**. Her fremhæves Kommissionens handlingsplan for håndhævelse og implementering, barriererapporten, SMV-strategien, den digitale pakke¹, standardisering og en politik for intellektuel ejendom som vigtige elementer. Kommissionen har igangsat en undersøgelse af, hvordan de nuværende konkurrenceregler anvendes, og om retningslinjerne for horisontale og vertikale aftaler samt meddelelsen om markedsafgrænsning fortsat er egnet til formålet. Man vil også se på, hvordan mulighederne for at afsløre overtrædelser kan forbedres, og hvordan efterforskningen kan fremskyndes. Kommissionen vil også iværksætte sektorundersøgelser af nye og fremvoksende markeder. Den igangværende evaluering af fusionskontrol og analysen af formålstjenligheden af forskellige retningslinjer for statsstøtte indgår også i denne gennemgang. Kommissionen fremhæver, at statsstøttereglerne skal sikre lige konkurrencevilkår i Europa, hvorved man undgår et statsstøttekapløb i EU, samtidig med, at der gives mulighed for støtte til vigtige mål af samfundsmæssig interesse fx i forbindelse med den grønne og digitale omstilling. Kommissionen vil sikre, at reviderede statsstøtteregler er på plads i 2021 for en række prioriterede områder, herunder ift. støtte til energi og miljøbeskyttelse.

For det andet sætter strategien fokus på at **opretholde lige konkurrencevilkår på globalt plan**. Kommissionen vil undersøge, hvordan antisubsidiemekanismer og -redskaber kan styrkes bedst muligt. Kommissionen forventes at præsentere sine overvejelser i hvidbogen om et instrument for udenlandske subsidier, som skal adressere de konkurrenceforvridende virkninger, der forårsages af udenlandske subsidier til virksomheder i det indre marked. Dette vil blive fulgt op af et forslag til retsakt i 2021. Hvidbogen forventes ligeledes at behandle

¹ "Europas digitale fremtid i støbeskeen" (KOM (2020) 67), Kommissionens hvidbog for kunstig intelligens (KOM (2020) 65), "En europæisk strategi for data" (KOM (2020) 66)

spørgsmålet om udenlandske, statsejede virksomheders adgang til markeder for offentlige indkøb og EU-finansiering. Kommissionen opfordrer til en hurtig vedtagelse af det foreslåede instrument for internationale offentlige udbud (IPI-forordningen) (KOM (2016) 34 final). Endelig vil Kommissionen udpege en øverste ansvarlig for håndhævelse af handelsaftaler, der skal bidrage til at forbedre overholdelsen og håndhævelsen af EU's handelsaftaler.

Kommissionen ønsker for det tredje ligeledes at **støtte industrien i omstillingen til klimaneutralitet**. Kommissionen fremhæver, at den vil støtte banebrydende teknologier inden for karbonneutral stålproduktion, fremlægge strategier inden for både kemikalie- og stålsektoren, forbedre byggevarers bæredygtighed og bygningers energieffektivitet. Herudover vil Kommissionen præsentere strategier for offshore vind og sektorintegration, der bl.a. vil se på, hvordan der etableres et intelligent samspil mellem bl.a. el, gas og varmesektoren. I strategien for sektorintegration forventes Kommissionens visioner for ren brint ligeledes at blive præsenteret. Yderligere vil Kommissionen præsentere en strategi for bæredygtig og intelligent mobilitet, der skal bidrage til, at EU's transportindustri bevarer deres globale teknologiske førerposition. Hvis der fortsat er forskelle i klimaambitioner på globalt plan, vil Kommissionen i 2021 foreslå en CO₂-grænsehandelsmekanisme, i overensstemmelse med WTO regler, for at reducere risikoen for grænseoverskridende kulstoflækage.

Kommissionen vil ligeledes for det fjerde **opbygge en mere cirkulær økonomi** og henviser til den nye handlingsplan for en cirkulær økonomi, som blev præsenteret i forlængelse af industristrategien. Handlingsplanen vil skabe en politisk ramme for bæredygtige produkter og fremhæver særlige brancher og centrale værdikæder, som Kommissionen vil sætte særligt fokus på. Dette omfatter bl.a. forbedrede rettigheder for forbrugerne, der skal give dem bedre mulighed for at tage en aktiv rolle i den cirkulære økonomi samt foranstaltninger for virksomhedsledelse og rapportering. Endelig omfatter handlingsplanen initiativer, der tager sigte på øget brug af data og digitale løsninger til fremme af cirkulær økonomi.

Kommissionen sætter for det femte også fokus på **industriel innovation** og opfordrer til, at man anlægger en risikovillig tilgang til investeringer i banebrydende teknologi. Konkret vil Kommissionen lancere offentlig-private partnerskaber inden for rammerne af Horisont Europa-forskningsprogrammet samt en meddelelse om fremtidig forskning og innovation og det europæiske forskningsrum, ligesom Innovationsfonden vil være fuldt lanceret fra 2021.

For det sjette ønsker Kommissionen for **opkvalificering og omskoling**, at kvalifikationsdagsordenen skal understøttes bedre, bl.a. gennem en ny pagt for færdigheder og en ny plan for digital uddannelse.

Det syvende og sidste fokusområde omhandler **investering og finansiering af omstillingen**. Ud over de europæiske fonde for den kommende budgetperiode henviser Kommissionen navnlig til statsstøtteinstrumentet 'vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse' (IPCEI), som Kommissionen ønsker anvendt til at bygge offentlig-private partnerskaber til investering og finansiering. Kommissionen vil i 2021 lancere reviderede statsstøtteregele for IPCEI. Denne revision har til formål at skabe mere klarhed over vilkårene for sådanne projekter, der ledes af medlemsstaterne inden for centrale sektorer. Kommissionen ønsker med revisionen også at hjælpe SMV'er med bedst muligt at deltage fuldt ud i fremtidige projekter. Endelig fremhæver Kommissionens dens nye handlingsplan for kapitalmarkedsunionen samt en ny strategi for digital finans.

Styrke Europas industrielle og strategiske autonomi

Strategien sætter fokus på Europas industrielle og strategiske autonomi. Med henvisning til de risici, der er forbundet med udenlandske investeringer, fremhæver Kommissionen regelsættet for screening af udenlandske direkte investeringer ((EU) 2019/452). Disse regler finder anvendelse fra oktober 2020, og Kommissionen vil se på yderligere styrkelse af dette redskab.

For at styrke EU's digitale infrastrukturer ønsker Kommissionen, ud over arbejdet med 5G og cybersikkerhed, at EU skal udvikle en kvantekommunikationsinfrastruktur, der skal udvikles med henblik på, at EU inden for de næste 10 år kan anvende en certificeret og sikker start-til-slut-infrastruktur.

Hertil kommer, at Kommissionen ønsker at understøtte udviklingen af en række centrale teknologier, der skal understøtte den strategiske infrastruktur: robotteknologi, mikroelektronik, højtydende databehandling og datacloudinfrastruktur, blockchain, kvanteteknologier, fotonik, industriel bioteknologi, biomedicin, nanoteknologi, lægemidler, avancerede materialer og teknologier.

Yderligere fremhæves forsvars- og rumfartssektoren og samarbejdet mellem industrien og civilsamfundet som værende af afgørende betydning for at håndtere sikkerhedsrisici – men også for at overføre brugen af innovative teknologier til gavn for industrien generelt. I den forbindelse peges på Den Europæiske Forsvarsfond som instrument til at hjælpe med at overkomme den ellers fragmenterede europæiske forsvarsindustri ved at facilitere grænseoverskridende samarbejde. Den Europæiske Forsvarsfond skal bidrage til opbygningen af en integreret forsvarsindustriel base i EU, gennem investeringer i de forsvarsindustrielle værdikæder og forsyningskæder samt støtte til udviklingen af disruptive teknologier.

Der argumenteres endvidere for et nyt fokus på råstoffer med henblik på at styrke forsyningssikkerheden, for at understøtte sektorerne for e-mobilitet, batterier, vedvarende energi, lægemidler, luft- og rumfart, forsvar og digitale applikationer samt medicinske og farmaceutiske produkter. Hertil vil en ny EU-lægemiddelstrategi se på muligheden for at fremme tilgængelighed, prisoverkommelighed, bæredygtighed og forsyningssikkerhed for lægemidler. Behovet herfor er blevet understreget af de seneste begivenheder i forbindelse med udbruddet af Coronavirus 2019.

En partnerskabstilgang

Endelig fremhæver strategien den overordnede offentlig-private partnerskabstilgang til industripolitikken. Kommissionen vil foretage en systematisk analyse af industrien mhp. at identificere og vurdere forskellige risici og behov i såkaldte 'industrielle økosystemer', i takt med, at industrien begynder den digitale og klimaneutrale omstilling i en konkurrencepræget verden. I forbindelse med denne analyse vil Kommissionen arbejde tæt sammen med et nyt inkluderende og åbent industriforum bestående af repræsentanter for industrien, arbejdsmarkedets parter, forskere, medlemsstaterne og EU's institutioner. Hertil vil eksperter fra specifikke sektorer blive inddraget til at dele deres viden.

Nogle af disse industrielle økosystemer kan på grund af deres særlige karakter have behov for særlig, målrettet støtte. Denne kan tage form af reguleringsmæssige foranstaltninger, tilvejebringelse af finansiering eller bedst mulig udnyttelse af handelsdefensive instrumenter. Fremskridtene vil løbende blive overvåget i samarbejde med Europa-Parlamentet og Rådet.

Kommissionen finder, på baggrund af bl.a. arbejdet i Batterialliancen, at tilgangen med industrialiancer kan være et hensigtsmæssigt værktøj til at understøtte industrien.

Kommissionen identificerer ren brint som et eksempel på et område, hvor en industrialiance kan have værdi, og vil derfor fremsætte et forslag om at lancere en ny europæisk alliance for ren brint, der samler investorer samt offentlige, institutionelle og industrielle partnere. Alliancen vil bygge på det eksisterende arbejde med at identificere teknologiske behov, investeringsmuligheder, lovgivningsmæssige barrierer og katalysatorer. Fremtidige alliancer bør ifølge Kommissionen også omfatte lavkulstofindustrier, industrielle clouds og platforme samt råvarer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke forholdt sig til meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet og medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

8. Høring

Industristrategien har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 20. marts 2020. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Industri, Dansk Erhverv, Dansk Byggeri, Danske Maritime, Akademikerne og TDC.

Generelle bemærkninger

Dansk Industri (DI) kvitterer for den fornuftige balance mellem et fokus på at styrke markedsintegrationen og konkurrencen i EU skærpet teknologiudviklingen. DI noterer med tilfredshed målet om den grønne og digitale transformation, hvor industrielle- såvel som offentlige data vil blive en væsentlig ressource, herunder ved at fremme adgang til og deling af data. DI hilser strategiens fokus på det indre marked velkommen, og ser denne som nøglen til en effektiv fælleseuropæisk håndtering af klimaudfordringerne, og en bæredygtig udvikling i bredere forstand. De økonomiske muligheder, der følger af en datadrevet økonomi, kan kun ligeledes realiseres, hvis de er forankret i et velfungerende indre marked.

DI deler Kommissionens vurdering af, at EU's uafhængige konkurrencepolitik har bidraget betydeligt til europæiske virksomheders konkurrenceevne. Fsva. fitness check af konkurrencereglerne fremhæver DI, at reglernes primære formål fortsat bør være at sikre hård, men fair, konkurrence internt i Europa. Tilsvarende bør formålet med fitness checket af EU's statsstøtteregele være at minimere brugen af statsstøttemidler og tildeles områder, der understøtter politiske mål, som klima- og miljømål.

DI støtter ambitionen om et mere strategisk fokus i relation til teknologiudvikling, herunder for Europas digitale infrastruktur, som 5G og cybersecurity, samt nye teknologier, der kan fremme en digital og bæredygtig retning for industrien. DI støtter det overordnede mål om at udvide samarbejdet om store teknologiprojekter på tværs af medlemslande

og pulje offentlige og private forskningsmidler, herunder for gennem de foreslåede industrialliancer. DI opfordrer regeringen til at fastholde en tæt dialog med erhvervslivet om perspektiverne for dansk deltagelse i sådanne allianceer.

Dansk Erhverv (DE) finder, at Kommissionen ligger op til en udvidet brug af statsstøtte igennem de særlige IPCEI-projekter, men ikke en grundlæggende ændring af fusionsreglerne. DE er bekymrede for, at statsstøtte og ændringer af konkurrencereglerne vil ende i protektionisme og et uhensigtsmæssigt statsstøtteræs både internt i EU og ift. tredjelande. DE mener dette ikke er i Danmarks interesse, da det vil ramme forbrugerne og virksomheder uhensigtsmæssigt, og sandsynligvis ende i et ringere incitament til at innovere.

DE noterer, at udtrykkene ”suverænitet” og ”strategisk autonomi” bruges på en meget tilfældig måde. Det vil være formålstjenstligt, at Kommissionen definerer, hvad der menes, således at det ikke bliver en gyldig retfærdiggørelse for hvilket som helst protektionistisk forslag, som DE opfordrer til ikke at forfalde til.

DE mener, at europæiske virksomheder bliver konkurrencedygtige ved at sikre et velfungerende indre marked og ved at bruge de almindelige handelsdefensive instrumenter, FDI-screening og det nye initiativ omkring statsejede selskaber fra tredjelande, til at beskytte os mod dumping udefra. Tilsvarende noterer DI, at strategien fremhæver en række handelspolitiske instrumenter, der skal fremme industriel og strategisk autonomi. Ambitionen må dog ikke realiseres på bekostning af europæiske virksomheders adgang til globale værdikæder. De handelspolitiske instrumenter kan med rette tages i brug for at sikre level playing field i relation til unfair konkurrence fra 3. lande. DI støtter derfor indførelse af en screenings-ordning for udenlandske investeringer. Men det vil være mest hensigtsmæssigt at afvente den nationale implementering af investeringsscreeningen og evaluere effekten af disse tiltag, førend der foretages yderligere tiltag på dette område.

Dansk Byggeri støtter EU-kommissionens omdrejningspunkter for vækst i det indre marked via den Grønne Pagt og Europas Digitale Fremtid. Dansk Byggeri lægger særlig vægt på, strategiens fokus på en europæisk industripolitik, som er baseret på: konkurrence, åbne markeder, verdensførende research og teknologier, et stærkt indre marked med færre barrierer og administrative byrder samt at undgå protektionisme og skævvridning af markeder. Disse principper bør EU kommissionen fastholde ved alle strategiens forslag, så man ikke indfører øget statsstøtte og vælger en ”picking the winners” strategi.

Dansk Byggeri mener, at mange danske og europæiske virksomheder oplever en øget og ofte unfair konkurrence fra virksomheder i 3. lande, og støtter derfor Kommissionens ønske om at skabe lige og fair regler både på

det europæiske marked og uden for det indre marked. Dansk Byggeri mener derfor også, at det er vigtigt, at Kommissionen vil fortsætte indsatsen i Verdenshandelsorganisationen WTO.

Danske Maritime hilser det velkomment, at den europæiske maritime industri fremhæves som en af de nøgleindustrier, der skal drive omstillingen i Europa frem mod såvel klimaneutralitet som digitalt førende i verden. Danske Maritime håber, at Kommissionens kommende strategi for bæredygtig og smart mobilitet vil indeholde tilstrækkeligt ambitiøse tiltag og instrumenter, der fremtidssikrer industrien, herunder bl.a. via en øget indsats for forskning, udvikling og innovation.

Akademikerne mener, at hvis EU skal gå forrest og sikre økonomisk og social fremgang gennem digital og grøn omstilling forudsætter det, solide investeringer, når det drejer sig om en omlægning af energiproduktion og -forbrug. Akademikerne understreger betydningen af samarbejdet mellem centrale aktører i den offentlige og private sektor og mellem EU-medlemslande for at udvikle og teste nye energiinfrastrukturløsninger.

Akademikerne hilser det velkomment, at Kommissionen tilkendegiver, at der er opstået et behov for nye former for beskyttelse, rettigheder til dem, som arbejder via digitale platforme. Akademikerne skal foreslå en kritisk gennemgang af konkurrencereglerne med henblik på at vurdere, om de er up to date og giver små nye spillere adgang til markedet.

Akademikerne mener, at mange små startups spiller en central rolle i udviklingen af nye rene teknologier, og vil opfordre til at startup virksomheder inddrages i store nationale og tværnationale innovationsprojekter. **Akademikerne** mener, at forskningsinvesteringer inden for data og tekniske områder er afgørende for en innovativ industriproduktion. Akademikerne mener også, at efteruddannelse er et vigtigt led i omstillingen for alle lønmodtagergrupper, og at arbejdstagerne skal sikres indkomst ved deltagelse i efteruddannelse og kompetenceudvikling.

TDC værdsætter Kommissionens fokus på at booste europæiske industrier og erhvervsliv. Generelt er det TDC's opfattelse, at digitalisering af Danmark og Europa i høj grad skal bidrage til at skabe succeser i den globale økonomi og sikre, at virksomhederne har den nødvendige konkurrencedygtighed til det globale marked. Det er i særdeleshed positivt, at Kommissionen sammenkæder erhvervspolitik med digitaliserings- og telepolitik. TDC finder det hensigtsmæssigt, at den europæiske datastrategi forankres bredt, og herunder bliver fulgt op af alle relevante myndigheder. TDC er generelt fortalere for et 'level playing field', og det bør tilsvarene også være udgangspunktet her.

TDC er enige i, at Europas digitale transformation, sikkerhed og teknologiske suverænitæt er dybt afhængig af velfungerende digital

infrastruktur. Den for nyligt fremlagt 5G-værktøjskasse fra januar 2020 og anbefalingerne om cybersikkerhed i 5G-netværk fra marts 2019 er gode udgangspunkter at bygge videre på. TDC støtter ydermere at opdatere 5G-handlingsplanen fra 2016 samt at påbegynde arbejdet med en 6G ditto inden udgangen af den nuværende kommissionsperiode.

TDC hilser Kommissionens fokus på elektronik og IKT-sektoren velkommen i henhold til at udløse potentialet for en højere grad af cirkulær økonomi inden for elektronik.

TDC finder det positivt, at strategien sætter fokus på uddannelse og opkvalificeringen specielt af digitale kompetencer da disse vurderes som afgørende for virksomheders konkurrenceevne nu og i fremtiden. TDC ser et stigende behov for medarbejdere, som kan kombinere sin faglighed med teknisk digital forståelse. Derfor anbefaler TDC, at EU's uddannelses- og opkvalificeringsinitiativer også har fokus på at sikre flere "it-integratorer" og hybrid-profiler, som kan bygge bro mellem forretning og digital udvikling.

Udvælgelse af særlige sektorer og statsstøtte hertil

DI og DE mener at der som udgangspunkt ikke bør udvælges særlige sektorer eller virksomheder (en Picking the winners"-tilgang), der er berettigede til statsstøtte og finder at statsstøtte gennem Important Project of Common European Interests (IPCEI) kun bør tages i brug, når der reelt er tale om markedsfejl. IPCEI-instrumentet må endvidere ikke virke markedsforstyrrende og bør samtidig komme såvel små som store virksomheder til gavn. Kommissionen bør i tillæg hertil også have et betydeligt fokus på at sikre, at EU's rammelovgivning inden for udvalgte teknologiområder understøtte udviklingen. DI og DE ønsker ifm. udvælgelsen af og i det videre arbejde med de udvalgte projekter, herunder i det foreslåede "Industrial Forum", at der kommer større fokus på transparens og demokratisk kontrol i beslutningsprocesserne. DE mener, at Danmark og dansk erhvervsliv bør være opmærksomme på, at der kan og skal investeres fra offentlig side i "grønne" (infrastruktur) projekter, men fokus bør være på, at disse rent faktisk bidrager til europæiske mål og giver reel grøn merværdi.

DE noterer sig med tilfredshed, at Kommissionen er gået fra at ligge op til mere specifik sektor eller virksomhedsstøtte til at brede brugen af eventuel statsstøtte ud til "industrielle økosystemer" – hvilket antyder en bredere tilgang – som vil være mindre forvridende for økonomien. Det antydes, at der med vendingen "økosystemer" ligges op til, at også SMV'er bliver set som en del af industrien – og at der i forbindelse med de kommende projekter under IPCEI kan gives nemmere adgang til SMV'er.

Danske Maritime hilser det velkomment, at Kommissionen vil revidere EU's statsstøtteregler mhp. bedre at kunne understøtte den grønne og digitale omstilling. Det er dog vigtigt, at revisionen ikke åbner op for

tildeling af støtte til ikke markedsmæssige bæredygtige projekter ej heller til urentable virksomheder, da en sådan støtte risikerer at skade den danske maritime industris konkurrenceevne i forhold til andre europæiske landes. Kommissionens nuværende kontrolbeføjelser med hensyn til tildeling af statsstøtte bør fastholdes.

Danske Maritime noterer, at Kommissionen forventer at gennemføre en screening og analyse af udvalgte industriers behov for særskilte instrumenter og politiktiltag, og Danske Maritime forventer, at den europæiske maritime industri vil være blandt de udvalgte industrier.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til selve meddelelsen. Det forventes, at der vil være generel opbakning til industristrategien. Samtidig ventes modsatrettede holdninger til, hvordan EU's økonomiske vækst understøttes bedst, herunder vægtningen af det indre marked over for lempelse af konkurrencereglerne og en større anvendelse af statsstøtte til at understøtte EU's globale konkurrenceevne. På den ene side står de klassiske industritunge medlemsstater, der ventes at lægge vægt på øget anvendelse af statsstøtte, mens særligt mindre medlemsstater ventes at betone vigtigheden af ikke at opgive grundprincipperne i det indre marked og argumentere for fremme af de generelle erhvervsvilkår.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser industristrategien velkommen og støtter generelt indholdet, herunder i særdeleshed Kommissionens ambitiøse tilgang til omstillingen mod en digital, cirkulær og klimaneutral økonomi.

Regeringen lægger vægt på, at industripolitikken får et grønt og bæredygtigt sigte, og at udviklingen mod et klimaneutralt og cirkulært samfund går hånd i hånd med en konkurrencedygtig økonomi, der understøtter grønne løsninger, produkter og forretningsmodeller som en europæisk styrkeposition. Regeringen ser således industripolitikken som et væsentligt instrument til at indfri EU's målsætninger og klimaambitioner i den europæiske grønne pagt, der anses som Europas nye vækststrategi. Regeringen finder det centralt, at industrien også bidrager til den grønne omstilling, herunder gennem en styrkelse af EU's kvotehandelssystem.

Regeringen er enig i, at EU skal have stærke teknologiske kapaciteter på det digitale område for at kunne høste fordelene ved digitaliseringen og mindske afhængighed af tredjelande på visse nøgleteknologier. I den henseende hilser regeringen det velkomment, at Kommissionens strategier på det digitale område tænkes sammen med industripolitikken. Regeringen støtter Kommissionens ambitioner om at forme en digital fremtid, der tjener befolkningens og samfundets interesser, og som er forankret i

europæiske værdier. Regeringen anser koordinerede indsatser indenfor cybersikkerhed som positive og lægger i den forbindelse vægt på, at disse udformes med passende fleksibilitet til den nationale implementering, og at cybersikkerhed tænkes ind fra starten i relevante initiativer.

Regeringen mener, at industripolitikken fortsat skal bygges op omkring et fair og konkurrencepræget indre marked, der tilskynder til innovation og konkurrencedygtige virksomheder, idet regeringen finder at et effektivt indre marked i Europa er det primære redskab til at sikre danske jobs, vækst og konkurrenceevne. Som supplement hertil anerkender regeringen, at der kan være behov for yderligere målrettede indsatser, der fremmer strategiske teknologier og sektorer i Europa. I den forbindelse lægger regeringen vægt på, at særlig målrettet støtte til udvalgte sektorer eller teknologier er til gavn for den grønne omstilling samt styrker Europas digitale og teknologiske kapaciteter.

Regeringen er positiv over for Kommissionens intention om at oprette et industriforum og lægger vægt på åbne og inkluderende processer, hvor industrien og andre interessenter kan tages med på råd ifm. udvælgelsen af sektorer eller teknologier. Hertil lægger regeringen stor vægt på, at der i de enkelte initiativer, herunder ifm. oprettelsen af konkrete industrialalliancer og anvendelsen af IPCEI's til at fremme særlige værdikæder eller industrielle økosystemer, sikres transparens og åbenhed for alle interesserede medlemsstater, og at SMV'er sikres muligheder for at indgå i konkrete projekter. Med udgangspunkt i dette er regeringen åben over for forslaget om en europæisk brintalliance.

I forlængelse heraf lægger regeringen stor vægt på, at statsstøtte kun er ét blandt flere instrumenter til at fremme såkaldte industrielle økosystemer og industrialalliancer. Således arbejder regeringen for, at Kommissionens arbejde med industrielle økosystemer og udvalgte industrialalliancer fokuserer på at styrke de generelle rammevilkår inden for de udvalgte teknologiområder, der bredt set kan bidrage til at understøtte den grønne og digitale omstilling. I den forbindelse arbejder regeringen for, at brugen af statsstøtte fortsat begrænses til at afhjælpe markedsfejl eller til at overkomme store samfundsmæssige udfordringer såsom den grønne omstilling.

Regeringen støtter Kommissionens fokus på betydningen af forskning og innovation for en konkurrencedygtig europæisk industri og løsning af de store samfundsudfordringer. Regeringen finder, at ambitiøse investeringer i grøn forskning og innovation er afgørende for at leve på Parisaftalen og EU's klimamål og er enig i, at høj forsknings- og innovationsintensitet er en forudsætning for den fremtidige europæiske konkurrenceevne på det digitale område.

Regeringen arbejder for, at revideringen af konkurrence- og statsstøttere reglerne fokuserer på en tilpasning og opdatering af reglerne, så udviklingen af nye teknologier afspejles og kan håndteres. Hertil lægger regeringen vægt på, at en revision ikke fører til generelle lempelser i konkurrence- eller statsstøttere reglerne. Det er en prioritet for regeringen, at EU's konkurrenceregler håndhæves effektivt, så markederne reguleres hensigtsmæssigt.

Regeringen hilser den kommende lægemiddelstrategi velkommen, og finder det på den baggrund vigtigt, at ønsket om at fremme tilgængelighed, prisoverkommelig, bæredygtighed og forsyningssikkerhed ikke må svække den innovative medicinalindustri incitament og muligheder for at investere i forskning og udvikling af ny medicin.

Regeringen støtter ambitionen om, at Den Europæiske Forsvarsfond skal bidrage til at løse de grænseoverskridende udfordringer på EU's forsvarsmarked og frembringe nye militære kapaciteter, der understøtter et stærkt Europa. Vedrørende fondens indretning lægger regeringen vægt på, at dens overordnede fokus på fremme af konkurrenceevne fastholdes, og at tredjelandssaktører på baggrund af individuelle sikkerhedsvurderinger kan deltage i konsortier på sikre og rimelige vilkår uden at modtage EU-støtte.

Regeringen støtter et fokus på at skabe og opretholde lige konkurrencevilkår på globalt plan, herunder gennem en modernisering af WTO og multilateral regulering af offentlig finansiering af handel mhp. at sikre og håndhæve globale handelsregler, så ulige handelsvilkår adresseres, samt sikre bedre vilkår for bæredygtig handel. Regeringen støtter, at forordningen for screening af udenlandske direkte investeringer i EU kontinuerligt skaber en effektiv ramme for medlemsstaternes screening af direkte udenlandske investeringer, der kan være problematiske i forhold til sikkerhed og offentlig orden, samtidig med at et åbent investeringsmiljø understøttes.

Regeringen anerkender behovet for nye instrumenter, der kan håndtere konkurrenceforvridende effekter som følge af, at virksomheder med en ureguleret dominerende markedsposition eller statsstøttede virksomheder fra tredjelandes agerer på det indre marked.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.